

1918. LATVIJAS SOCIĀLDEMOKRĀTIJAS CENTRĀLĀS KOMITEJAS KRIEVIJAS BIROJS
CENTRĀLĀS KOMITEJAS KRIEVIJAS BIROJS
PA-32.fonds
VĒSTURISKĀ IZZIŅA
1918.g.aprīlis-1919.g. janvāris

Līdz ar LATVIJAS vācu okupāciju 1918.g. februārī, daļa LATVIJAS SOCIĀLDEMOKRĀTIJAS CENTRĀLĀS KOMITEJAS (LSD CK) locekļu evakuējās uz PADOMJU KRIEVIJU. 1918.g. 22. aprīlī MASKAVĀ LSD CK sēdē pieņēma lēmumu izveidot LSD CK KRIEVIJAS BIROJU no tiem LSD CK locekļiem, kuri atradās KRIEVIJĀ.¹

LSD XVI konference (notika 1918. gada maija beigās RĪGĀ) atzina par vajadzīgu KRIEVIJAS BIROJA organizēšanu.²

Par Biroja priekšsēdētāju tika ievēlēts J. DANIŠEVSKIS, par kasieri - K. KRASTIŅŠ, par sekretāru - R. BAUZE.³

Krievijas Birojs pārstāvēja Latvijas Sociāldemokrātiju Padomju Krievijā un sniedza organizātorisku un materiālu palīdzību nelegālajai LSD CK okupētajā LATVIJĀ.

LSD CK kopā ar Krievijas Biroju noorganizēja īpašu partijas sakaru ceļu (viens sakaru punkts atradās pie TOROŠINAS stacijas, otrs - okupētajā PLESKAVĀ). Pa šo sakaru ceļu LSD saņēma avizi "CĪNA", kas iznāca MASKAVĀ, uzsaukumus, brošūras, kā arī ieročus un spridzināmas vielas.

1918.g. novembrī tika organizēta Krievijas Biroja PETROGRADAS nodaļa (PETROGRADAS birojs).⁴

¹ LVA, PA-32.f., 1. apr., 1.1., 5.0.p. 1pp.

² Latvijas Komunistiskā partija 1918. un 1919. gadā. Dokumenti un materiāli - RĪGA, 1958.-66.1pp.

³ LVA, PA-32.f., 1. apr., 1.1., 13.1pp.

⁴ LVA, PA-32.f., 1.apr., 1.1., 101. un 104.1pp.

- 2 -

LIETAS NR. APLIECINĀJUMA LAPA

1918.g. 23. novembrī⁵ notika ārkārtēja Krievijas biroja sēde, kurā piedalījās KSTPR tautību lietu tautas komisārs J. STALINS. Viņš informēja par V. LEVNINA domām dibināt Latvijas Padomju valdību un publicēt valdības MANIFESTU par Latvijas Padomju Republikas nodibināšanu. Sēdē ievēlēja komisiju 3 cilvēku sastāvā - P. STUČKA, F. ROZIŅŠ, un J. LENCMANIS - valdības manifesta izstrādāšanai.⁶

Līdz ar padomju varas nodibināšanu LATVIJĀ (1918.g. decembrī - 1919.g. janvāri) praktiski visi KRIEVIJAS biroja locekļi pārcēlās uz LATVIJU un LSD CK 1919.g. 19. janvāra sēdē nolēma LSD CK Krievijas biroju likvidēt.⁷

Galvenā fondu glabātāja
nodalas I kat.arhviste

Jh-31.08.93 T.Jakovleva

⁵ LVA, PA-32.f., l. apr., l.l., 107.lpp.

⁶ Turpat, 109. lpp.

⁷ Turpat, 3.l., 167.lpp.